

अनुसूचित क्षेत्रातील आदिवासी बहुल गावांच्या
सर्वांगीण विकासासाठी आदर्श आदिवासी गाव
योजना” राबविणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: बैठक-२०२४/प्र.क्र.११०/का.०९
मादामकामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई : ४०००३२
दिनांक: २८ मार्च, २०२५

वाचा -

- १) मा.राज्यपाल महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२६/०८/२०२४ रोजी पार पडलेल्या बैठकीचे
इतिवृत्त.
- २) मा.मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.३१/१२/२०२४ रोजी पार पडलेली बैठक.

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र राज्यात १७ जिल्ह्यांत आदिवासी उपयोजना क्षेत्र आहे. त्यापैकी १३ जिल्ह्यातील ५९ तालुक्यांतील ५,७४६ गावे अनुसूचित क्षेत्रात समाविष्ट आहेत. या गावांमधील स्थलांतर, कुपोषण, बालमृत्यू, मातामृत्यू, स्थानिक रोजगार, शिक्षण, शाळाबाह्य विद्यार्थी, दळणवळण, वैयक्तिक/सामुहिक वनहक्क, पेसा अधिनियम जागृती, ग्रामसभा सक्षमीकरण, महिला सक्षमीकरण इत्यादी सामाजिक प्रश्न हाताळणे व त्याअनुषंगाने प्रतिबंधात्मक/उपचारात्मक उपाययोजना करणे या गावांना सर्व पायाभूत व अत्यावश्यक सोयी सुविधा उपलब्ध करून देणे अत्यंत आवश्यक आहे. त्यामुळे सदर समस्यांची तीव्रता कमी होऊन गावातील आदिवासी समाजाचे जीवनमान उंचावण्यास निश्चितच मदत होणार आहे.

यासाठी मा.राज्यपाल महोदयांच्या आदर्श आदिवासी गाव संकल्पनेतून वरील प्रश्न व स्थानिक आवश्यकतेनुसार अन्य सामाजिक प्रश्नांकडे लक्ष केंद्रित करून इतर आदिवासी गावांसाठी विकासाचे आदर्श उदाहरण स्थापित करण्यासाठी अनुसूचित क्षेत्रातील काही गावांची निवड करून त्यांचा सर्वांगीण विकास करण्याचा मनोदय मा.राज्यपाल महोदय यांनी दि.२६/०८/२०२४ रोजीच्या बैठकित व्यक्त केला. तसेच मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे अध्यक्षतेखाली दि.३१/१२/२०२४ रोजी पार पडलेल्या बैठकित आदिवासी विकास विभागाच्या १०० दिवसांच्या नियोजनाबाबत सादरीकरण पार पडले. सदर बैठकीमध्ये राज्यात आदर्श आदिवासी गाव योजना राबविण्याच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात आली. मा.राज्यपाल महोदय यांच्या संकल्पनेतील “आदर्श आदिवासी गाव” योजना लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय: -

क) अनुसूचित क्षेत्रातील गावांसाठी प्रेरणादायी, पथदर्शी ग्रामविकास मॉडेल तयार करण्यासाठी “आदर्श आदिवासी गाव” योजना खालील प्रमाणे राबविण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

१. सदर योजना राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्रात राबविण्यात येईल.
२. प्रस्तुत योजने अंतर्गत सोबतच्या **परिशिष्ट-१ मध्ये** नमूद मूलभूत सुविधा व **परिशिष्ट-२ मध्ये** नमूद केलेल्या वैयक्तिक, कुटुंब, सामुहिक उपक्रम हाती घेण्यात येतील. सदर दोन्ही परिशिष्टामध्ये दर्शविलेल्या योजना, वैयक्तिक, कुटुंब, सामुहिक लाभाचे उपक्रम हे केवळ उदाहरणादाखल दर्शविलेले आहेत. त्या व्यतिरिक्त विविध शासकीय विभाग वा अन्य यंत्रणेद्वारे राबविण्यात येणा-या सर्व योजना व इतर सर्व वैयक्तिक, कुटुंब, सामुहिक लाभाचे उपक्रम सदर गावात राबविणे आवश्यक आहे.
३. या योजने अंतर्गत करण्यात येणा-या सर्व कामांचा एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तालुका, गाव पातळीवर अभिलेख ठेवणे व जतन करणे बंधनकारक राहील.

ख) योजनेत सहभागी होण्यासाठी गाव व प्रकल्प कार्यान्वयन अभिकरणासाठी अनुज्ञेय शर्ती व अटी

१. महाराष्ट्र राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रातील सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट क्र. ५ मधील १३ जिल्ह्यातील ५९ तालुक्यातील प्रती तालुका किमान १ ग्रामपंचायत व त्याग्रामपंचायत अंतर्गत येणारी सर्व गावे व पाडे यांची या योजनेसाठी निवड करण्यात येईल.
२. सदर योजने अंतर्गत प्रकल्प कार्यान्वयन अभिकरण म्हणून प्रती जिल्हा किमान एक तज्ञ सेवाभावी संस्था (NGO) कार्यान्वयन अभिकरण म्हणून निवड करण्यात यावी. सदर निवड करताना संस्था अनुभवी व स्थानिक असल्यास प्राधान्य देण्यात यावे. सेवाभावी संस्थेची निवड जिल्हास्तरीय समितीमार्फत करण्यात यावी.
३. सदर सेवाभावी संस्था (NGO) योजना अंमलबजावणीसाठी ग्रामस्थांना एकत्रित करणे, त्यांच्यामध्ये जाणीव जागृती करणे, त्यांना आवश्यक प्रशिक्षण देणे, योजना अंमलबजावणीचे संनियंत्रण करणे, अंमलबजावणीची सद्यस्थिती राज्य/सुकाणू समिती, व जिल्हास्तरीय समितीस नियमित अवगत करणे, विषयतज्ञ म्हणून कामकाजात सहभागी होणे, नाविन्यपूर्ण उपक्रम प्रस्तावित करणे, योजनापूर्ती नंतर मुल्यमापन करणे इ. भुमिका सेवाभावी संस्था पार पाडील.

ग) गावाच्या निवडीची पद्धत/निकष:

- १) आदर्श आदिवासी गाव योजनेसाठी राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रात समाविष्ट असलेल्या जिल्ह्यांतील अनुसूचित क्षेत्रात येणा-या तालुक्यातून प्रत्येकी किमान १ ग्रामपंचायत व त्या अधिनस्त गाव व पाडे यांची योजनेसाठी जिल्हास्तरीय समितीमार्फत निवड करण्यात येईल.
- २) सदर गाव निवडतांना सर्वसाधारणपणे खालील बाबी विचारात घेण्यात याव्यात.

i. आदिवासी स्वातंत्र्य सेनानी यांचे गाव.

- ii. PM-JANMAN योजनेत समाविष्ट आदिम जमाती गाव.
- iii. आदिवासी (आदिम जमाती) लोकसंख्येचे प्राबल्य.
- iv. मुबलक सामुहिक/वैयक्तिक वनक्षेत्र उपलब्धता
- v. सामाजिक सुरक्षा उपक्रमांची आवश्यकता
- vi. गावांची निवड करतांना तेथील स्थानिक गरजा/ निकड/ आवश्यकता/ कमतरता/समस्या विचारात घेऊन गावांचा सामाजिक व आर्थिक विकास होईल याचा विचार करण्यात यावा
- vii. या व्यतिरिक्त या शास निर्णया सोबतच्या परिशिष्टात (परिशिष्ट ३ व ४) नमूद विहीत प्रपत्रात या प्रत्येक गावांची सर्वांगीण माहिती सर्वेक्षणाद्वारे (Baseline Survey) महसूल व ग्रामविकास विभागामार्फत संकलित करून सदर माहितीचे घटक निहाय पृथःकरण (Analysis) करून प्रत्येक गावाचा अपेक्षित व परीपुर्ण विकासाचा वस्तुनिष्ठ अहवाल तयार करण्यात यावा. **परिशिष्ट ३ व ४** मध्ये नमूद बाबी या उदाहरणादाखल दर्शविलेल्या आहेत. तथापि मानव विकासाच्या दृष्टीने आवश्यक असणा-या सर्व बाबींचा सदर सर्वेक्षणात समावेश करण्यात यावा.
- viii. सदर अहवाल विचारात घेऊन जिल्हास्तरीय समितीमार्फत प्रत्येक तालुक्यातून किमान १ गावाची निवड करण्यात येईल.

घ) उपक्रम राबविण्याचा कालबद्ध कार्यक्रम

1. गावांची व कार्यान्वयन सेवाभावी संस्थेची निवड झाल्यानंतर प्रत्यक्षात कामकाजास सुरुवात होईल. ३ महिन्याचा प्रारंभिक कालावधी हा पुर्वतयारी कालावधी म्हणून व उर्वरीत कालावधी हा अंमलबजावणीचा कालावधी म्हणून गणला जाईल. एकुणात राबविण्यात येणा-या उपक्रम/कार्यक्रमांचे लघु, मध्यम व दीर्घकालीन उपक्रम असे पुढील प्रमाणे वर्गीकरण करण्यात यावे.

अ) अल्पावधीत कार्यवाही करण्याचे उपक्रम - (Short Term Achievement Sectors) -		
अल्पावधीत साध्य करावयाचे उपक्रम	कालावधी	अंमलबजावणी विभाग
१) अनुसूचित क्षेत्रातील प्रती तालुका किमान १ याप्रमाणे आदिवासी गावांची योजनेसाठी निवड करणे. कार्यान्वयन अभिकरण सेवाभावी संस्था निवड करणे.	१ महिना	जिल्हास्तरीय समिती
२) जिल्हास्तरीय समितीने निवडलेल्या गावात जनजागृती	२ महिने	महसूल व ग्रामविकास विभाग (तहसिलदार व गटविकास

करणे व प्रथमरेषा सर्वेक्षण हे स्थानिक गरजा/ निकड/ कमतरता/ आवश्यकता/ समस्या विचारात घेवून तसेच गावाच्या निवडीची पद्धत/निकषा मधील ग)(२)(VII) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे करण्यात यावे.		अधिकारी यंत्रणा) व अन्य संबंधित सर्व यंत्रणा
३) जिल्हास्तरीय समितीने निवडलेल्या गावात घ्यावयाच्या मूलभूत सोयीसुविधा, वैयक्तिक, कुटुंब, सामुहिक लाभाचे उपक्रम यांचा संबंधित ग्रामसभेकडून गाव विकास आराखडा तयार करून घेऊन त्यास संबंधित ग्रामसभेची मान्यता प्राप्त करून घ्यावी. त्यानंतर प्रचलित नियमांनुसार सक्षम स्तरावर तांत्रिक व प्रशासकीय मान्यता देण्याची कार्यवाही करावी.	२ महिने	महसूल व ग्रामविकास विभाग (तहसिलदार व गटविकास अधिकारी यंत्रणा) व अन्य संबंधित सर्व यंत्रणा
४) संबंधित गावातील आदिवासी बांधवांना लाभासाठी आवश्यक विविध कागदपत्रांचे वितरण उदा. (जातीचे प्रमाणपत्र, रेशनकार्ड, आधारकार्ड, पॅनकार्ड, आयुष्यमान भारतकार्ड, मतदार नोंदणी कार्ड, उत्पन्नाचा दाखला, बँक खाते उघडणे व इतर अत्यावश्यक दाखले.) इत्यादी करिता प्राथमिक व अंतिम शिबीरे आयोजन व तदनंतर कागदपत्र वितरण	२ महिने	महसूल,ग्रामविकास,सार्वजनिक आरोग्य विभाग,अन्न वागरी पुरवठा इत्यादी संबंधित सर्व यंत्रणा
५) पेसा, वनहक्क अधिनियम,वनहक्क धारकांना द्यावयाच्या सर्व सुविधांबाबत आदिवासी विकास विभागाकडील शासन निर्णय दि.१३/२/२०२४ व अन्य आदिवासी केंद्रीत अधिनियम,बाबत जनजागृती मेळावे आयोजन.	२ महिने	संबंधित विभागाचे सक्षम प्राधिकारी

६) सामाजिक सुरक्षा उपक्रम अंतर्गत पात्र सर्व लाभार्थ्यांना लाभ देणे.	२ महिने	संबंधित विभागाचे सक्षम प्राधिकारी
७) मान्य ग्रामविकास आराखड्यातील उपक्रमांचे तांत्रिक व प्रशासकीय मान्यतेनंतर निविदा प्रसिध्दी, कार्यारंभ आदेश, करारनामा इ. कार्यवाही प्रचलित नियम व कार्यपद्धतीनुसार करणे	२ महिने	संबंधित सर्व अंमलबजावणी यंत्रणा
ब) मध्यम कालावधीत कार्यवाहीचे उपक्रम (Medium Term achievement Sectors) -		
मध्यम कालावधीत साध्य करावयाचे उपक्रम	कालावधी	अंमलबजावणी विभाग
१) नवीन बांधकामे व दुरुस्ती (अंगणवाडी, उपकेंद्र, आरोग्य केंद्र, प्राथमिक शाळा, समाजमंदिर व गावातील अन्य सामुहिक/मुलभूत सुविधा)	० - १ वर्ष	सार्वजनिक बांधकाम विभाग(संबंधित प्रशासकीय यंत्रणा)
२) शुन्य कुपोषण/ कुपोषण मुक्त गाव	० - १ वर्ष	महिला व बालविकास विभाग व इतर संबंधित यंत्रणा
३) शाळा सोडलेल्या मुलांचा शोध घेऊन आणि त्यांचा शाळा प्रवेश निश्चित करणे.	० - १ वर्ष	शालेय शिक्षण विभाग
४) प्रौढ साक्षरता विषयक उपक्रम अंमलबजावणी	० - १ वर्ष	
५) आदिवासी घटक कार्यक्रम अंतर्गत सर्व विभागाच्या वैयक्तिक लाभाच्या योजनांचे लाभार्थी निश्चित करणे व प्रत्यक्षात लाभ देणे.	० - १ वर्ष	संबंधित सर्व अंमलबजावणी विभाग
६) गावाचे जोडरस्ते, गावांतर्गत रस्ते आणि अनुषंगिक कामे	० - १ वर्ष	सार्वजनिक बांधकाम विभाग, ग्रामविकास विभाग, आदिवासी विकास विभाग

७) स्वच्छता सुविधा, बांधकाम दुरुस्ती व अनुषंगिक कामे (बंद गटारे, सार्वजनिक/वैयक्तिक शौचालय, शोषखड्डे, कचरा व्यवस्थापन, घनकचरा प्रक्रिया, बायोगॅस, कंपोस्ट खत प्रक्रिया इ.)	० - १ वर्ष	सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, ग्राम विकास विभाग
८) गौण वनउपज व औषधी वनस्पती वृक्ष लागवड आणि आगामी लागवडी करिता रोपवाटिका उभारणी	० - १ वर्ष	वन/ सामाजिक वनीकरण विभाग
९) सार्वजनिक पाणी पुरवठा योजना राबविणे व सार्वजनिक आणि गावातील सर्व घरांना नळ जोडणी करणे.	० - १ वर्ष	पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
१०. उपजीविका कार्यक्रम अंमलबजावणी	० - १ वर्ष	जिल्हा उद्योग केंद्र, खादी ग्रामोद्योग, उद्योजकता व कौशल्य विकास विभाग इ. तसेच संबंधित सर्व विभाग
११. २०० दिवसांचा MGNREGA आराखडा निर्मिती व प्रत्यक्षात अंमलबजावणी	० - १ वर्ष	महसूल आणि संबंधित सर्व अंमलबजावणी यंत्रणा
क) दीर्घकाळात साध्य करावयाचे उपक्रम (Sectors Long Term achievement Sectors)		
१. पर्यटन केंद्रीत विविध उपक्रम	०-२ वर्षे	पर्यटन विभाग, वने, MTDC
२. सामुहिक वनहक्क व वैयक्तिक वनहक्क संबंधित विकास आराखडे निर्मिती व अंमलबजावणी	०-२ वर्षे	आदिवासी विकास विभाग, वने, महसूल व अन्य संबंधित अंमलबजावणी विभाग
३. कृषी व संलग्न सेवा उपक्रम अंमलबजावणी (मृद/जल संधारण, पाणलोट क्षेत्र विकास, वैयक्तिक/सामुदायिक विहिरी, पाईप लाईन, शेततळे, मासेमारी, शेळीपालन, दुभती जनावरे पालन, कुक्कूटपालन, फळबागा, भाजीपाला व अन्य संबंधित उपक्रम, इ.)	०-२ वर्षे	कृषी, मृद व जल संधारण दुग्धविकास, पशुसंवर्धन, मत्स्यव्यवसाय, पाटबंधारे व अन्य संबंधित अंमलबजावणी विभाग

४. दूरसंचार विषयक कार्यक्रम अंमलबजावणी	०-२ वर्षे	दूरसंचार विभाग
---	-----------	----------------

टीप:-

वरीलप्रमाणे अल्प, मध्यम व दीर्घ कालावधीत साध्य करावयाचे उपक्रम हे उदाहरणादाखल दिलेले असून जिल्हास्तरीय समितीस योग्य वाटेल असे अल्प, मध्यम व दीर्घ कालावधीत साध्य करावयाचे उपक्रम उपक्रम घेता येतील. सदर विहित कालावधीत कार्य संपन्न करण्याची जबाबदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणा व सेवाभावी संस्था (कार्यान्वयन अभिकरण) यांची राहिल.

- II. सदर निवडलेल्या गावात राबविण्यात येणा-या उपक्रमांची तपासणी/पर्यवेक्षण-अंमलबजावणी याचा त्रैमासिक अहवाल जिल्हास्तरीय समितीने विभागीय आयुक्त यांना सादर करावा.

ड) योजनेसाठी अपेक्षित अर्थसहाय्य :-

या आदर्श आदिवासी गाव योजनेसाठी खालील स्रोतातून अभिसरणाद्वारे (convergence) निधी उपलब्ध करून देण्यात यावा.

१. ग्रामनिधी
२. मनरेगा निधी
३. वित्त आयोग
४. ५% पेसा अबंध निधी
५. ठक्करबप्पा आदिवासी वस्तीसुधार कार्यक्रम
६. केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट)
७. भारतीय संविधान अनुच्छेद २७५(१)
८. आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत असलेल्या नाविन्यपूर्ण योजना
९. आदर्श आदिवासी ग्रामविकास आराखड्यात नमूद उपक्रमांशी सुसंगत आदिवासी घटक कार्यक्रम (STC) मधील वैयक्तिक/सामुहिक लाभाच्या योजना.
१०. लोकप्रतिनिधींचा (आमदार, खासदार) स्थानिक विकास निधी
११. जिल्हास्तरीय / राज्यस्तरीय अन्य विभागाच्या सर्व योजना
१२. संबंधित सर्व विभागाच्या केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजना, सामुहिक, वैयक्तिक लाभाच्या योजना, पायाभूत सुविधा यांच्या सर्व योजना
१३. CSR फंड

ग्राम विकास आराखड्यात समाविष्ट कामांना वरील आर्थिक स्रोतांमधून निधी उपलब्ध करून देतांना कालापव्यय होणार नाही याची दक्षता जिल्हास्तरीय समितीचे अध्यक्ष म्हणून जिल्हाधिकारी यांनी घ्यावी.

सर्व संबंधित विभागांकडून राबविण्यात येणाऱ्या योजनांचा निधी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीय समितीने प्राधान्याने सदर योजनेंतर्गत निवड केलेल्या आदर्श आदिवासी गावासाठी उपलब्ध करून द्यावा.

च) लेखा परिक्षण व सामाजिक लेखाजोखा :

- १) या योजने अंतर्गत संबंधित अंमलबजावणी विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांवर होणाऱ्या खर्चाचे लेखापरिक्षण प्रचलित शासन आदेश व शासकीय निकषानुसार करण्यात यावे.
- २) आदर्श आदिवासी गाव योजनेच्या ग्रामविकास आराखड्यास ग्रामसभेची मान्यता घेणे बंधनकारक राहिल. या सर्व विकासात्मक घटकांसंदर्भात ग्रामसभेत चर्चा करण्यात येईल. एकुणात सर्व कामकाजात जाणीवपूर्वक पारदर्शकतेचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- ३) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी करण्यात आलेले ग्रामविकास आराखडे, वितरीत तरतूद, खर्च, प्रगती अहवाल, ग्रामसभा, विविध आढावा बैठका व सर्व अनुषंगिक बाबींना जनतेच्या माहितीसाठी विभागाचे संकेतस्थळ, ग्रामपंचायत वार्ताफलक इ. माध्यमातून वेळोवेळी प्रसिध्दी देण्यात यावी.

छ) प्रशिक्षण व तांत्रिक सहाय्य :

आदर्श आदिवासी गाव योजनेंतर्गत सहभागी होणाऱ्या व काम करणाऱ्या सर्व भागधारक, पदाधिकारी/अधिकारी/कर्मचारी/ग्रामस्थ यांना शासनाच्या प्रचलित धोरणांनुसार आवश्यक ते प्रशिक्षण व तांत्रिक सहाय्य उपलब्ध करून द्यावे.

ज) प्रचार व प्रसिध्दी :

आदर्श आदिवासी गाव संकल्पना, ध्येय, उद्देश, समाविष्ट योजना, कार्यपद्धती व अपेक्षित फलनिष्पत्ती याबाबत अंमलबजावणीच्या सुरवातीस विविध प्रसार माध्यमातून व्यापक प्रसिध्दी देण्यात यावी. तसेच अंमलबजावणी कालावधीतील प्रगती, यशोगाथा बाबत वेळोवेळी प्रसिध्दी देण्यात यावी.

सर्व उपक्रमांमध्ये उल्लेखनीय व प्रेरणादायी कामकाज झालेल्या आदर्श आदिवासी गावांना इतर आदिवासी गावांच्या प्रोत्साहनाच्या हेतूने व्यापक प्रसिध्दी देण्यात यावी.

झ) आढावा -

योजनेचे समन्वयन, संनियंत्रण करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे राज्यस्तरीय आढावा समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	प्रशासकीय विभाग	पदनाम
१.	मा.मंत्री, आदिवासी विकास विभाग	अध्यक्ष
२.	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव राजभवन,मुंबई	सह-अध्यक्ष
३.	अ.मु.स./प्रधानसचिव / सचिव, महसूल व वन विभाग (महसूल),मंत्रालय	सदस्य
४	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव (वने) मंत्रालय	सदस्य
५.	अ.मु.स./प्रधानसचिव / सचिव, ग्रामविकास विभाग मंत्रालय	सदस्य
६	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव मनरेगा मंत्रालय	सदस्य
७.	अ.मु.स./प्रधानसचिव / सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,मंत्रालय	सदस्य
८.	अ.मु.स./प्रधानसचिव / सचिव, महिला व बालविकास विभाग मंत्रालय	सदस्य
९.	अ.मु.स./प्रधानसचिव / सचिव, कृषी विभाग मंत्रालय	सदस्य
१०.	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव, कौशल्य विकास विभाग मंत्रालय	सदस्य
११	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव उर्जा विभाग,मंत्रालय	सदस्य
१२.	अ.मु.स./प्रधानसचिव / सचिव, सार्वजनिक आरोग्य	सदस्य
१३	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव शालेय शिक्षण विभाग	सदस्य
१४	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव,पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग,मंत्रालय	सदस्य
१५	मा.राज्यपाल नियुक्त ग्रामविकास कार्यक्रमाशी संबंधित सामाजिक कार्यकर्ता	सदस्य
१६.	अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य सचिव

वरील समिती सदस्यांव्यतिरिक्त आवश्यकतेनुसार अन्य प्रशासकीय विभागांना समितीच्या बैठकीसाठी आमंत्रित करण्यात यावे.

राज्यस्तरीय आढावा समितीचे ठळक कार्ये:

१. योजनेचा त्रैमासिक आढावा घेणे.
२. योजनेच्या अनुषंगाने आवश्यकतेनुसार सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सूचविणे.
३. योजनेचे सर्वांगीण संनियंत्रण करणे.
४. जिल्हा स्तरीय समितीस मार्गदर्शन करणे.

वरील समितीच्या बैठकीसाठी मा.मंत्री,आदिवासी यांच्या अनुपस्थितीत अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव राजभवन,मुंबई ,राजभवन हे समिती अध्यक्ष म्हणून काम पाहतील.

त्र) जिल्हास्तरीय समिती रचना

अ.क्र.	जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी विभाग	पदनाम
१.	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	सह-अध्यक्ष
३.	योजनेतील उपक्रमाशी संबंधित सर्व जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी विभाग प्रमुख	सदस्य
४.	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (आदिवासी विकास विभाग)	सदस्य सचिव

टीप:-

जिल्हाधिकारी यांना आवश्यक वाटेल अशा यंत्रणा, तज्ञ व्यक्ती/संस्था, सेवाभावी संस्था यांना सदर समितीच्या बैठकीसाठी निमंत्रित करता येईल.

जिल्हास्तरीय समितीचे कार्ये:

१. अनसूचित क्षेत्रातील प्रत्येक तालुक्यातून प्रत्येकी किमान १ ग्रामपंचायत व त्या ग्रामपंचायत अधिनस्त गाव व पाडे यांची योजनेसाठी निवड करणे.
२. योजनेसाठी प्रकल्प कार्यान्वय अभिकरण म्हणून किमान एक तज्ञ सेवाभावी संस्थेची निवड करणे.
३. ग्राम विकास आराखड्यात समाविष्ट कामांना विविध आर्थिक स्रोतांमधून निधी उपलब्ध करून देतांना कालापव्यय होणार नाही याची दक्षता जिल्हास्तरीय समितीने घ्यावी.
४. योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यकतेनुसार तालुका स्तरीय/ग्रामस्तरीय समिती गठीत करणे.
५. सुरु असलेल्या कामांचा आढावा घेणे, सुरु असलेल्या कामांना पुर्व नियोजित व आकस्मिक भेटी देणे.

६. योजनेच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी सर्व भागधारक/पदाधिकारी, कर्मचारी, ग्रामस्थ यांना शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार आवश्यक प्रशिक्षण देणे व तांत्रिक सहाय्य उपलब्ध करून देणे.
७. योजनेच्या अंमलबजावणीचे संनियंत्रण करणे, आढावा घेणे व येणाऱ्या अडचणींचे निराकरण करणे.
८. विभागीय आयुक्त यांना त्रैमासिक अहवाल सादर करणे.
९. या योजनेचा वार्षिक अहवाल तयार करणे व प्रसिध्द करणे.

घ) फलनिष्पत्ती अहवाल :

प्रस्तुत योजना अंमलबजावणी पूर्ण झाल्यानंतर त्रयस्थ शासकीय/निमशासकीय यंत्रणा, नामांकीत संस्था यांच्यामार्फत योजनेचा परिणाम (Impact Assesment) तपासण्यात येईल. त्यानुसार तपशिलवार फलनिष्पत्ती अहवाल तयार करण्यात यावा. सदर अहवालातील निष्कर्ष व शिफारशी विचारात घेऊन आगामी अंमलबजावणी रुपरेषा निश्चित करण्यात येईल. सदर अहवाल विभागाचे संकेतस्थळ, पोर्टल व अन्य प्रसार माध्यमातून प्रसिध्द करण्यात यावा.

घ) गुणगौरव:

प्रत्येक महसूल विभागातून सदर योजनेच्या विहित कालावधीत सर्वोत्कृष्ट अंमलबजावणी करणाऱ्या एका जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी यांना जिल्हास्तरीय समितीचे अध्यक्ष म्हणून त्यांना मा.राज्यपाल महोदयांच्या हस्ते गौरविण्यात येईल व सन्मानचिन्ह देण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०३२८१२२६२६६६२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सतिश कोवे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.

४. मा.विरोधी पक्षनेता विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृहनिर्माण) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त, नियोजन व रा.ऊ.शु.)यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा. सर्व मंत्री, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
११. मा. सर्व राज्यमंत्री, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१२. मा. विधानसभा / विधान परिषद, सदस्य सर्व
१३. मुख्य सचिव, यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१४. अ.मु.स./प्र.स./सचिव, विभाग सर्व, मंत्रालय मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त
१६. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
१७. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
१८. सर्व जिल्हाधिकारी,
१९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ, नाशिक.
१९. संबधित जिल्हाधिकारी
१९. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/ठाणे/अमरावती/नागपूर.
२०. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
२१. सर्व प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा
२२. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
२३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई (लेखा परिक्षा)
२४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर (लेखा परिक्षा)
२५. सर्व कार्यकारी अभियंता, (स्थापत्य), जिल्हा परिषद
२६. सर्व गट विकास अधिकारी
२५. सर्व नियंत्रक अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२४. निवडनस्ती कार्यासन ०९.

परिशिष्ट -१
ग्रामविकास आराखडा नमूना (मूलभूत/पायाभूत सुविधा)

अ.क्र.	योजना	विभाग
१.	मनरेगा अंतर्गत कामे	महसूल व संबंधित सर्व अंमलबजावणी विभाग
२.	घरकुल योजना	आदिवासी विकास विभाग, ग्राम विकास विभाग
३.	ग्रामीण विद्युतीकरण (गाव, पाडे, घरं, कृषी पंप, सामुदायिक पाणी पुरवठा योजना इ.)	उर्जा विभाग
४.	रस्ते विकास (अंतर्गत रस्ते, जोडरस्ते, सी.डी.वर्क इत्यादी अनुज्ञेय कामे)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग
५.	अंगणवाडी केंद्र/ पोषण	महिला व बालविकास विभाग
६.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र/ वैद्यकीय पथक इ.	सार्वजनिक आरोग्य विभाग
७.	पाणी पुरवठा योजना (शुध्द पिण्याचे पाणी)	पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
८.	दूरसंचार उपक्रम	दूरसंचार विभाग
९.	शैक्षणिक उपक्रम	शालेय शिक्षण विभाग
१०.	रोजगार, स्वयंरोजगार	जिल्हा उद्योग केंद्र, खादी ग्रामोद्योग, उद्योजकता व कौशल्य विकास विभाग
११.	वनीकरण	वन विभाग
१२.	कृषी व संलग्न सेवा उपक्रम	कृषी विभाग, मृद व जलसंधारण विभाग व अन्य सक्षम विभाग
१३.	पर्यटन उपक्रम	पर्यटन विकास / वन विभाग
१४.	स्थानिक आवश्यकतेनुसार मूलभूत सुविधा	संबंधित सर्व अंमलबजावणी विभाग
१५.	वनहक्क	आदिवासी विकास विभाग, महसूल विभाग, वन विभाग
१६.	बस सेवा	परिवहन विभाग

परिशिष्ट - २

ग्रामविकास आराखडा नमूना (व्यक्ती व कुटूंब केंद्रीत योजना)

अ.क्र.	वैयक्तिक/ कुटूंब /सामुहिक	विभाग	संबंधित योजना
१	आधारकार्ड	माहिती व तंत्रज्ञान विभाग(UIDAI)	इलेक्टॉनिक गर्हनन्स् प्रोग्राम कंम्पोनंट
२	जमात प्रमाणपत्र (जातीचा दाखला)	महसूल विभाग	राजस्व अभियान
३	मतदार ओळखपत्र	महसूल विभाग	राजस्व अभियान
४	बँक खाते उघडणे	लीड बँक व संबंधित बँक	पी.एम.जनधन व अन्य योजना
५	घरकुल	आदिवासी विकास विभाग,ग्राम विकास विभाग	शबरी घरकुल योजना, पी.एम.आवास योजना
६	शिधा पत्रिका वाटप	महसूल विभाग	राजस्व अभियान
७	रास्त धान्य वितरण	महसूल विभाग	अन्न सुरक्षा अभियान
८	किसान सन्मान निधी	कृषी विभाग	प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी
९	आयुष्यमान भारत कार्ड	आरोग्य व कुटूंब कल्याण विभाग	प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना
१०	पेन्शन योजना	ग्रामीण विकास विभाग	इंदिरा गांधी वृद्धापकाळ निवृत्ती वेतन, विधवा पेन्शन, दिव्यांग पेन्शन इ.
११	दिव्यांगन	अपंग आयुक्तालय विभाग	दिव्यांगासाठी असलेल्या विविध योजना
१२	पुर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती व अन्य शिष्यवृत्ती	ग्रामीण विकास, आदिवासी विकास विभाग	विविध शिष्यवृत्ती योजना
१३	माता व बालके लसीकरण	आरोग्य व कुटूंब कल्याण/ महिला व बालविकास विभाग	राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान
१४	भूमी अभिलेख नोंदणी विषयक कामकाज	भूमी अभिलेख विभाग	भूमी अभिलेख अधुनिकीकरण
१५	मनरेगा जॉबकार्ड	ग्रामीण विकास/महसूल विभाग	मनरेगा योजना
१६	उपजीविका उपक्रम	संबंधित प्राधिकृत विभाग	केंद्र व राज्य शासन योजना
१७	व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र/औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्र/ कौशल्य विकास प्रशिक्षण	उद्योजकता व कौशल्य विकास विभाग/ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	कौशल्य विकास योजना व संबंधित विभागाच्या योजना
१८	साक्षरता	शिक्षण विभाग	प्रधानमंत्री ग्रामीण डिजीटल साक्षरता अभियान

परिशिष्ट---३
महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
आदर्श आदिवासी गाव प्राथमिक सर्वेक्षण
(Baseline/Need Assesment Survey)

अ.क्र	तपशील		
१.	गाव पातळी वरील माहिती :		
		नाव	LGD Code
	१. राज्य :		
	२. जिल्हा :		
	३. तालुका :		
	४. ग्रामपंचायत :		
	५. गाव :		
	६. गावाची लोकसंख्या : (जनगणना, २०११ नुसार) :		
	७. अनुसूचित जमाती लोकसंख्या : (जनगणना, २०११ नुसार) :		
	८. गावातील कुटुंबांची संख्या (जनगणना, २०११ नुसार)		
	९.सर्वेक्षण केलेल्या कुटुंबांची संख्या :		
	१०.कुटूंब सर्वेक्षणाचा कालावधी	दिनांक-----/-----/२०२२ ते दिनांक -----/-----/२०२२ पर्यंत, एकुण दिवस -	
	गावात आदिवासी स्वातंत्र्य सेनानी होते का?		
२.	GPS Data:		
	गावाचा GPS निर्देशांक :	अक्षांश/Latitue..... रेखांश/Longitude:.....	
३.	क्षेत्र : पेयजल आणि स्वच्छता		
	<ul style="list-style-type: none"> गाव/पाड्यासाठी असलेला पाण्याचा स्रोत गाव/पाड्यात सार्वजनिक पाणी पुरवठा योजना कार्यान्वित आहे काय? गावात पिण्याचे पाणी पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध आहे का? किती कुटुंबांना शुद्ध आणि पिण्याचे पाणी दिले जाते? 	<p style="text-align: center;">होय/नाही</p> <p style="text-align: center;">हो य/नाही</p>	

	१. गावात पुरेसे शाश्वत पिण्याचे पाणी स्रोत उपलब्ध आहेत का?	होय/नाही
	२. नसल्यास गावासाठी अतिरिक्त पेयजल स्रोत प्रदान करण्यासाठी तपशीलवार योजना (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची नावे लिहा)	
	२.१	
	२.२	
	३. गावातील घरांची संख्या	
	४. स्वच्छ आणि पिण्याचे पाणी पुरविलेल्या घरांची संख्या	
	५. स्वच्छ पिण्याचे पाणी पुरवले जात नसलेल्या घरांची संख्या	
	६. सर्व घरांना स्वच्छ पिण्याचे पाणी पुरवण्यासाठी तपशीलवार योजना (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची नावे लिहा)	
	६.१	
	६.२	
४.	सर्व शाळा आणि अंगणवाड्यांमध्ये शौचालये उपलब्ध करून दिली आहेत का?	
	१. गावातील शाळांची संख्या	
	२. गावातील अंगणवाड्यांची संख्या	
	३. शौचालये असलेल्या शाळांची संख्या	
	४. शौचालये असलेल्या अंगणवाड्यांची संख्या	
	५. ज्या शाळांमध्ये शौचालये बांधावयाची आहेत त्यांची संख्या	
	६. ज्या अंगणवाड्यांमध्ये शौचालये बांधावयाची आहेत त्यांची संख्या	
	७. शाळांची नावे जिथे शौचालये बांधवायची आहेत.	
	८. अंगणवाड्यांची नावे जिथे शौचालये बांधवायची आहेत.	
	९. शाळा आणि अंगणवाड्यांमध्ये प्रसाधनगृहे आणि बांधकामासाठी तपशीलवार योजना (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची नावे लिहा)	

	९.१	
	९.२	
५.	सर्व अंतर्गत रस्त्यांवर उपलब्ध असलेल्या नाल्यांचे वर्णन	
	१. गावातील अंतर्गत रस्त्यांची एकूण लांबी (in mts.)	
	२. अंतर्गत रस्त्यांवर आधीच उपलब्ध असलेल्या नाल्यांची एकूण लांबी (in mts.)	
	३. अद्याप बांधावयाची / दुरुस्ती आवश्यकता असलेल्या अंतर्गत रस्त्यांवरील नाल्यांची एकूण लांबी (in mts.)	
	४. अंतर्गत रस्त्यांवरील नाल्यांच्या बांधकामासाठी तपशीलवार योजना (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची नावे लिहा)	
	४.१	
	४.२	
६.	घन आणि द्रव कचऱ्याची विल्हेवाट	
	१. एका महिन्यात घनकचऱ्याची एकूण व्हॉल्यूम (in Litres)	
	२. एका महिन्यात योग्य विल्हेवाट लावल्या गेलेल्या घनकचऱ्याचे एकूण प्रमाण (in Litres)	
	३. योग्य विल्हेवाट लावण्याची आवश्यकता असलेल्या घनकचऱ्याची (in Litres) क्षमता	
	४. एका महिन्यात निर्माण झालेल्या द्रव कचऱ्याचे एकूण प्रमाण (in Litres).	
	५. एका महिन्यात द्रव कचऱ्याची (in Litres) योग्य विल्हेवाट लावली जाते	
	६. योग्य विल्हेवाट लावण्याची आवश्यकता असलेल्या द्रव कचऱ्याची (in Litres) क्षमता	
	७. गावातील घन आणि द्रव कचऱ्याची १००% विल्हेवाट लावण्यासाठी कृती आराखड्याचे तपशील (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची यादी करा.)	
	७.१	
	७.२	
७.	आरोग्य आणि पोषण	
	<ul style="list-style-type: none"> इमर्जन्सी रुग्णवाहिका सुविधा 	

	१. इमर्जन्सी रुग्णवाहिका सुविधा कॉलवर उपलब्ध आहे का?	होय/नाही
	२. तपशिलवार योजना तयार करणे उपलब्ध आपत्कालीन रुग्णवाहिका सुविधा (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची यादी करा.)	
	२.१	
	२.२	
८.	अंगणवाडी बांधकाम	
	१. गावातील अंगणवाडीची संख्या	
	२. स्वतःची इमारत असलेल्या अंगणवाड्यांची संख्या	
	३. ज्या अंगणवाड्या बांधायच्या आहेत त्यांची संख्या	
	४. ज्या अंगणवाड्या बांधायच्या आहेत त्यांचे नियोजित जागा	१. २. ३. ४.
	५. अंगणवाड्यांच्या बांधकामासाठी कृती आराखड्याचा तपशील (आढळून आलेल्या कामांची/उपक्रमांची यादी करा)	
	५.१	
	५.२	
९.	सार्वजनिक इमारती :	
	१. चावडी	
	२. समाज मंदिर	
	३. बहुउद्देशिय केंद्र (MPC)	
	४. देवता मंदिर व आवार(खुली जागा)	
१०.	सार्वजनिक धान्य वितरण व्यवस्था	
	१. गावात स्वस्त धान्य दुकान आहे काय?	होय/नाही
	२. नसल्यास आपले गाव/पाडा ज्या स्वस्त धान्य दुकानास जोडले आहे ते दुकान ठिकाण व अंतर	
	३. गाव/पाड्याला संलग्न घरगुती गॅस पुरवठा एजन्सी	

	नाव, ठिकाण व अंतर	
११.	पोस्ट ऑफिस	
	१. गावात मुख्य पोस्ट ऑफिस आहे काय?	होय / नाही
	२. नसल्यास मुख्य पोस्ट ऑफिस ठिकाण व अंतर	
	३. गावात उप पोस्ट ऑफिस आहे काय?	होय / नाही
	४. नसल्यास आपल्या गावाशी संबंधित उप पोस्ट ऑफिस ठिकाण व अंतर	
१२.	ग्रामीण रस्ते आणि गृहनिर्माण	
	१. गाव/पाडे ग्रामिण रस्त्याने/ जोड रस्त्याने जोडलेले आहे का?	होय / नाही
	२. नसल्यास, गावाला ग्रामिण रस्त्याने/ जोड रस्त्याने जोडण्यासाठी कृती आराखड्याचा तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	२.१	
	२.२	
	३. अंतर्गत रस्त्यांपैकी सीसी/ब्रिकटॉप/पक्का/टाईल केलेले रस्त्यांची टक्केवारी %	
	३.१ गावातील अंतर्गत रस्त्यांची एकूण लांबी(in mts.)	
	३.२ आंतरीक रस्त्यांची लांबी (CC/bricktop/Pakka/Tiled) (in mts.)	
	३.३ (CC/bricktop/Pakka/Tiles) बांधकाम करावयाच्या अंतर्गत रस्त्यांची लांबी (in mts.)	
	४. CC/ब्रिकटॉप/पक्का/टाईल रस्ता प्रदान करण्यासाठी कृती आराखड्याचे तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	४.१	
	४.२	
१३.	दळणवळण व्यवस्था :	
	१. गाव/पाड्याला संलग्न एस.टी.बस सेवा उपलब्ध आहे काय?	होय /नाही
	२. गाव/पाड्याला संलग्न एस.टी.बस सेवा उपलब्ध नसल्यास नजिकचा बस थांबा नाव, ठिकाण व अंतर	
	३. गाव/पाड्यापासून जवळचे रेल्वे स्थानक नाव,ठिकाण व अंतर	
	४. गाव/पाड्यात उपलब्ध असलेल्या खाजगी वाहतूक व्यवस्थेचा तपशील / वाहन प्रकार व वाहन संख्या	

१४.	बाजार पेठ	
	१. गाव/पाड्याशी निगडीत कृषी उत्पन्न बाजार समिती नाव, ठिकाण व अंतर	
	२. आठवडे बाजार गावाचे नाव, ठिकाण व अंतर	
	३. गावापासून नजिकचे बाजारपेठ गावाचे नाव, ठिकाण व अंतर	
१५.	विद्युत आणि स्वच्छ इंधन	
	१. गाव/पाडे विद्युतीकरण झाले आहे का?	होय /नाही
	२. नसल्यास, गावाचे विद्युतीकरण करण्यासाठी कृती आराखड्याचे तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	२.१	
	२.२	
	३.वीज कनेक्शन असलेली कुटुंब	
	३.१ गावातील घरांची संख्या	
	३.२ वीज जोडणी असलेल्या घरांची संख्या	
	३.३ वीज कनेक्शन नसलेल्या घरांची संख्या	
	४. सर्व घरांना विद्युत कनेक्शन प्रदान करण्यासाठी कृती आराखड्याचे तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	४.१	
	४.२	
	५. पथदिवे असलेले अंतर्गत रस्ते	
	५.१ अंतर्गत रस्त्यांची एकूण लांबी(in mts.)	
	५.२ पथदिवे असलेल्या अंतर्गत रस्त्यांची लांबी (in mts.)	
	५.३ पथदिवे नसलेल्या अंतर्गत रस्त्यांची एकूण लांबी (in mts.)	
	६. १००%अंतर्गत रस्त्यांवर पथदिवे साठी कृती आराखड्याचे तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	६.१	

	६.२	
१६.	डिजिटायझेशन / संगणकीकरण	
	१. गावामध्ये इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी आहे का?	होय/नाही
	२. नसल्यास, गावाला इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यासाठी कृती आराखड्याचा तपशील तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	२.१	
	२.२	
	३. गावामध्ये कॉमन सर्व्हिस सेंटर किंवा सायबर कॅफे आहे का?	होय/नाही
	४. गावात कॉमन सर्व्हिस सेंटर किंवा सायबर कॅफे प्रदान करण्यासाठी कृती आराखड्याचा तपशील (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	४.१	
	४.२	
१७.	पर्यटन	
	१. गावात पर्यटन क्षेत्र उपलब्ध आहे का?	होय/ नाही
	२. असल्यास गावात पर्यटन अंतर्गत सुविधा प्रदान करण्यासाठी तपशीलवार योजना (कृपया आवश्यक असलेल्या कामांची / उपक्रमांची यादी करा)	
	२.१	
	२.२	
१८.	शिक्षण	
	१. गावात/पाड्यात प्राथमिक शाळा आहे का?	होय/नाही
	२. नसल्यास गाव/पाड्यापासून शाळेचे अंतर	
	३. नजिकची आश्रमशाळा नाव व अंतर	
	४. नजिकचे खाजगी विद्यालय नाव व अंतर	
	५. नजिकचे कनिष्ठ महाविद्यालय नाव व अंतर	
	६. नजिकचे वरिष्ठ महाविद्यालय नाव व अंतर	
	७. पुर्व माध्यमिक शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थी संख्या	

	८. पोस्ट मॅट्रीक शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थी संख्या	
	९. आदिवासी विकास विभाग मुलांचे वसतीगृह ठिकाण व अंतर	१. ठिकाण- २. अंतर- ३. गावातील विद्यार्थी संख्या-
	१०. आदिवासी विकास विभाग मुलींचे वसतीगृह ठिकाण व अंतर	१. ठिकाण- २. अंतर- ३. गावातील विद्यार्थी संख्या-
१९.	बँक	
	१.जिल्हा सहकारी बँक ठिकाण व अंतर	
	२.राष्ट्रीयकृत बँक ठिकाण व अंतर	
	३.भुविकास बँक ठिकाण व अंतर	
	४. पतसंस्था ठिकाण व अंतर	
२०.	गावातील/गाव पाडा संलग्न संस्था	
	१. गावात ग्रामपंचायत आहे काय?	होय/नाही
	२. नसल्यास आपल्या गाव/पाड्याशी संबंधित ग्रामपंचायत नाव, ठिकाण व अंतर	
	३. गावात आदिवासी विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था आहे काय?	होय/नाही
	४. नसल्यास आपल्या गाव/पाड्याशी संबंधित आदिवासी विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था ठिकाण व अंतर	
	५. गावात दूध संकलन केंद्र आहे काय?	होय/नाही
	६. नसल्यास आपल्या गाव/पाड्याशी संबंधित दूध संकलन केंद्र नाव, ठिकाण व अंतर	
	७. स्वयंसहाय्यता समुह/बचत गट ठिकाण व अंतर	
	८. शेतकरी उत्पादक कंपनी /ऑर्गनायझेशन ठिकाण व अंतर	
	९. शेतकरी गट / ठिकाण व अंतर	
	१०.आपल्या गाव/पाड्याशी संबंधित वनधन केंद्र नाव, ठिकाण व अंतर	
	११. गावाची मंदिर वा तत्सम सार्वजनिक विश्वस्त संस्था आहे काय?	होय/नाही
	१२. गाव/पाड्यातील नोंदणीकृत महिला मंडळ नाव, सदस्य संख्या	
	१३. गाव/पाड्यातील नोंदणीकृत युवक मंडळ नाव,	

	सदस्य संख्या	
	१४. गाव/पाड्यात कार्यरत असलेली बाह्य सेवाभावी संस्था नाव	
२१.	आरोग्य केंद्र	
	१. जिल्हा रुग्णालय ठिकाण व अंतर	
	२. ग्रामीण रुग्णालय ठिकाण व अंतर	
	३. प्राथमिक आरोग्य केंद्र ठिकाण व अंतर	
	४. उपकेंद्र ठिकाण व अंतर	
	५. खाजगी रुग्णालय ठिकाण व अंतर	
	६. फिरते वैद्यकिय पथक मुख्यालय ठिकाण व अंतर	
२२.	इतर — उपलब्ध मुलभूत सुविधा व आवश्यक अन्य बाबी	
	१. गाव/पाड्यातील किराणा दुकान संख्या	
	२. गाव/पाड्यातील पीठ गिरणी संख्या	
	३. गाव/पाड्यातील केश कर्तनालय संख्या	
	४. गाव/पाड्यातील भाजीपाला विक्री दुकान संख्या	
	५. गाव/पाड्यातील खाजगी दवाखाना संख्या	
	६. गाव/पाड्यातील उपहारगृह संख्या	

परिशिष्ट - ४
महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
आदर्श आदिवासी गाव

लाभार्थी अभिमुख सर्वेक्षण (Beneficiary Need Assessment)

१. कौटुंबिक माहिती

अ.क्र.	तपशिल	नाव	LGD Code
१	राज्य		
२	जिल्हा		
३	तालुका		
४	ग्रामपंचायत		
५	गाव		
६	प्रवर्ग (SC/ST/इतर)		
७	तुम्ही या घराचे तपशील यापूर्वी प्रविष्ट केले आहेत का?		होय/नाही
८	घराच्या प्रमुखाचे संपुर्ण नाव		
९	घराच्या प्रमुखाचा मोबाईल नंबर		
१०	घर क्रमांक/ व पत्ता-		
११	घरातील व्यक्तींची संख्या- स्त्री- पुरुष-		
२	पिण्याचे पाणी आणि स्वच्छता		
	१. कुटुंबाकडे वैयक्तिक घरगुती शौचालय (IHHL) आहे का?		होय/नाही
	२. नसल्यास, स्वच्छ भारत मिशन-ग्रामीण(SBM-G)/इतर कोणत्याही योजना अंतर्गत वैयक्तिक घरगुती शौचालयासाठी (IHHL) कुटुंब पात्र आहे का?		होय/नाही
	३. असल्यास, घरातील कुटुंब प्रमुखाचे नाव		
	४. गावात अजूनही लोक उघड्यावर शौचास जात आहेत की नाही		होय/नाही

	५.कुटुंबाकडे वैयक्तीक नळ पाणी पुरवठा कनेक्शन आहे का?	होय/नाही
३	शिक्षण	
	प्राथमिक शिक्षण	
	१. कुटुंबातील एकूण मुलांची (६-१० वर्षे मुले आणि मुली) संख्या	१.मुले - २.मुली -
	२. घरातील प्राथमिक शाळेत शिकत असलेल्या मुलांची (६-१० वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	१.मुले - २.मुली -
	३. घरातील प्राथमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची (६-१० वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	१.मुले - २.मुली -
	४. घरातील प्राथमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची नावे (६-१० वर्षे वयोगटातील) मुले आणि मुली	१ २ ३
	माध्यमिक शिक्षण (११-१३ वर्षे)	
	१. कुटुंबातील एकूण मुलांची (११-१३ वर्षे मुले आणि मुली),संख्या	१.मुले - २.मुली -
	२. घरातील माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या मुलांची (११-१३ वर्षे मुले आणि मुली) संख्या	१.मुले - २.मुली —
	३. घरातील माध्यमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची (११-१३ वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	१.मुले - २.मुली —
	४. घरातील माध्यमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची नावे (११-१३ वर्षे वयोगटातील) मुले आणि मुली	१ २ ३
	माध्यमिक शिक्षण (१४-१५ वर्षे)	
	१. कुटुंबातील एकूण मुलांची (१४-१५ वर्षे मुले आणि मुली) संख्या	१.मुले - २.मुली —
	२. घरातील माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या मुलांची (१४-१५ वर्षे मुले आणि मुली) संख्या	१.मुले - २.मुली —
	३. घरातील माध्यमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची (१४-१५ वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	१.मुले - २.मुली -

	४. घरातील माध्यमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची नावे (१४-१५ वर्षे वयोगटातील) मुले आणि मुली	१
		२
		३
	उच्च माध्यमिक (१६-१७ वर्षे)	
	१. कुटुंबातील एकूण मुलांची (१६-१७ वर्षे मुले आणि मुली) संख्या	
	२. घरातील उच्च माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या मुलांची (१६-१७ वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	
	३. घरातील उच्च माध्यमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची (१६-१७ वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	
	४. घरातील उच्च माध्यमिक शाळेत न जाणा-या मुलांची नावे (१६-१७ वर्षे), वयोगटातील मुले आणि मुली	१ २ ३
	पदवी /पदविका अथवा इतर (१८-२३ वर्षे)	
	१. कुटुंबातील एकूण मुलांची (१८-२३ वर्षे मुले आणि मुली) संख्या .	१.मुले - २.मुली -
	२. घरातील पदवी /पदविका अथवा इतर शिक्षण घेणा-या मुलांची (१८-२३ वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	१.मुले - २.मुली -
	३. घरातील पदवी /पदविका अथवा इतर शिक्षण न घेणा-या मुलांची (१८-२३ वर्षे मुले आणि मुली), संख्या	१.मुले - २.मुली -
	४. घरातील पदवी /पदविका अथवा इतर शिक्षण न घेणा-या मुलांची नावे (१८-२३ वर्षे), वयोगटातील मुले आणि मुली)	१ २ ३
४	शैक्षणिक सहाय	
	मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती	
	१. मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती साठी पात्र विद्यार्थ्यांची संख्या.	१.मुले - २.मुली -
		१.मुले -

	२. वरीलपैकी मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती प्राप्त करणा-या मुलांची संख्या .	२.मुली —
	३.वरीलपैकी मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती प्राप्त न करणा-या मुलांची संख्या	१.मुले - २.मुली —
	४.वरीलपैकी मॅट्रिकपूर्व शिष्यवृत्ती प्राप्त न करणा-या मुलांची नावे .	१ २ ३
	पोस्ट -मॅट्रिक शिष्यवृत्ती	
	१.पोस्ट -मॅट्रिक शिष्यवृत्ती साठी पात्र विद्यार्थ्यांची संख्या.	१.मुले - २.मुली —
	२. वरीलपैकी पोस्ट -मॅट्रिक शिष्यवृत्ती प्राप्त करणा-या मुलांची संख्या	१.मुले - २.मुली —
	३. वरीलपैकी पोस्ट -मॅट्रिक शिष्यवृत्ती प्राप्त न करणा-या मुलांची संख्या .	१.मुले - २.मुली -
	४. वरीलपैकी पोस्ट -मॅट्रिक शिष्यवृत्ती प्राप्त न करणा- या मुलांची नावे .	१ २ ३
५	आरोग्य आणि पोषण	
	१.कोणत्याही आरोग्य संरक्षण योजनेत घराचा समावेश आहे का?	होय/नाही
	२.नसल्यास, हे कुटुंब कोणत्याही आरोग्य संरक्षण योजनेतर्गत समाविष्ट होण्यास पात्र आहे का ?	होय/नाही
	३. कोणत्याही आरोग्य संरक्षण योजनेतर्गत समाविष्ट करावयाच्या घरातील सदस्याची नाव.	१ २

		३
	४.घरातील गरोदर असलेल्या महिलांची संख्या.	
	५.गंभीरपणे अशक्तपणा (severely anemic) असलेल्या गर्भवती महिलांची संख्या.	
	६.कुटुंबातील तीव्र अशक्तपणा असलेल्या गर्भवती महिलांची नावे.	१ २ ३
	७. घरातील मागील एका वर्षात गरोदर राहिलेल्या महिलांची संख्या?	
	८.गेल्या एका वर्षात मरण पावलेल्या घरातील गर्भवती महिलांची संख्या?	
	९.मागील एक वर्षात मरण पावलेल्या घरातील गर्भवती महिलांची नावे आणि त्याची कारणे	
	१०. घरामध्ये गेल्या एका वर्षात जन्मलेल्या मुलांची संख्या.	
	११.गेल्या एका वर्षात घरामध्ये जन्मलेल्या कमी वजनाच्या बालकांची संख्या.	
	१२.कमी वजनाच्या जन्मलेल्या मुलांची नावे आणि त्यांची कारणे.	
	१३.घरातील मुलांची (<१ वर्ष) संख्या	
	१४.गेल्या एका वर्षात घरातील किती मुले (<१ वर्ष) मरण पावली?	
	१५.घरातील गेल्या वर्षभरात मरण पावलेले मुलांची नावे(<१वर्ष) आणि त्याची कारणे.	
	१६. घरातील एक वर्षाखालील मुलांची संख्या	
	१७.लसीकरण न झालेल्या मुलांची(<१ वर्ष) संख्या	
	१८.लसीकरण न झालेल्या मुलांची(<१ वर्ष) नावे	१ २ ३

	१९.घरातील मुलांची (०-५ वर्षे) संख्या	
	२०.कमी वजनाच्या मुलांची संख्या (०-५ वर्षे)	
	२१.कमी वजनाच्या मुलांची नावे (०-५ वर्षे)	१ २ ३
	संसर्गजन्य रोग	
	१. घरातील संसर्गजन्य आजारांनी ग्रस्त असलेल्या सदस्यांची संख्या.	
	२. घरातील संसर्गजन्य आजारांनी ग्रस्त असलेल्या आणि प्रोटोकॉलनुसार उपचार घेत असलेल्या सदस्यांची संख्या.	
	३. घरातील संसर्गजन्य आजारांनी ग्रस्त असलेल्या आणि प्रोटोकॉलनुसार उपचार घेत नसलेल्या सदस्यांची संख्या.	
	४. घरातील संसर्गजन्य आजारांनी ग्रस्त आणि प्रोटोकॉलनुसार उपचार न घेतलेल्या सदस्यांची नावे.	१ २ ३
६	सामाजिक सुरक्षा	
	१.विधवा पेन्शनसाठी पात्र असलेल्या घरातील महिलांची संख्या.	
	२.पैकी विधवा निवृत्ती वेतन घेत असलेल्या महिलांची संख्या.	
	३.कुटुंबातील पात्र महिलांची संख्या ज्यांना विधवा निवृत्ती वेतन दिले जात नाही.	
	४.कुटुंबातील विधवा पेन्शनसाठी पात्र महिलांची नावे ज्यांना विधवा निवृत्ती वेतन दिले जात नाही.	१ २ ३

	वृद्धापकाळ निवृत्तीवेतन	
	५.वृद्धापकाळ निवृत्ती वेतनासाठी पात्र असलेल्या कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या.	
	६.आधीच वृद्धापकाळ निवृत्तीवेतन प्रदान केलेल्या पात्र व्यक्तींची संख्या.	
	७.वृद्धापकाळ निवृत्तीवेतन प्रदान न केलेल्या पात्र व्यक्तींची संख्या.	
	८.वृद्धापकाळ निवृत्तीवेतन प्रदान न केलेल्या पात्र व्यक्तींची नावे.	
	अपंगत्व निवृत्तीवेतन	
	९.अपंगत्व निवृत्ती वेतनासाठी पात्र असलेल्या कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या	
	१०.अपंगत्व निवृत्ती वेतन आधीच प्रदान केलेल्या पात्र व्यक्तींची संख्या	
	११.अपंगत्व निवृत्ती वेतन प्रदान न केलेल्या पात्र व्यक्तींची संख्या	
	१२.अपंगत्व निवृत्ती वेतन प्रदान न केलेल्या पात्र व्यक्तींची नावे	१. २. ३.
	५.१ ईतर सामाजिक सुरक्षा उपक्रमांसाठी पात्र सदस्य संख्या	
	१. संजय गांधी निराधार योजना	
	२	
	३	
७	गृहनिर्माण	
	१.कुटुंब कच्चा/ असुरक्षित घरात राहते का ?	होय / नाही
	२. कुटुंब प्रधानमंत्री आवास - ग्रामीण(PMAY-G) / इतर कोणतीही योजना योजनेअंतर्गत घरासाठी पात्र आहे का ?	होय / नाही
	३. असल्यास, PMAY-G/ इतर कोणत्याही योजनेअंतर्गत घरासाठी कुटुंब प्रमुखाचे नाव.	

८	विज आणि स्वच्छ ईंधन	
	१.घरात वीज कनेक्शन आहे का?	होय / नाही
	२.नसल्यास, सौभाग्य योजनेतर्गत/ इतर कोणत्याही योजने अंतर्गत वीज जोडणीसाठी कुटुंब पात्र आहे का?	होय / नाही
	३. असल्यास, सौभाग्य योजना/ इतर कोणत्याही योजने अंतर्गत वीज जोडणी साठी कुटुंब प्रमुखाचे नाव	
	४.कुटुंब स्वच्छ ईंधन वापरते का?	होय / नाही
	५.नसल्यास, उज्वला योजना/अन्य योजना अंतर्गत गॅस कनेक्शनसाठी पात्र आहे का?	होय / नाही
	६. असल्यास, उज्वला/ इतर योजनेतर्गत गॅस कनेक्शनसाठी महिला सदस्याचे नाव .	
९	कृषी	
	१.कुटुंबाकडे शेती आहे का?	होय / नाही
	२. असल्यास, कुटुंब मृदा आरोग्य कार्डासाठी पात्र आहे का?	होय / नाही
	३. असल्यास, मृदा आरोग्य कार्डासाठी पात्र सदस्याचे नाव	
	४.शेती असल्यास, सेंद्रिय शेती पद्धती अवलंबली आहे का?	होय / नाही
	५.नसल्यास कुटुंब सेंद्रिय शेती पद्धती अवलंबण्यास तयार आहे का?	होय / नाही
	६. पाणलोट व्यवस्थापन पद्धती वापरतात का ?	
	७.नसल्यास, पाणलोट व्यवस्थापन पद्धती अवलंबायची इच्छा आहे का ?	
	८. असल्यास, अवलंब करू इच्छिणाऱ्या घरातील कुटुंब प्रमुखाचे नाव	
१०	आर्थिक समावेश	
	१.घरातील व्यक्तींची (>५ वर्षे वय) संख्या	
	२.घरातील आधार असलेल्या सदस्यांची संख्या (> ५ वर्षे वय)	

	३.घरातील आधार नसलेल्या सदस्यांची संख्या (>५ वर्षे वय)	
	४.घरातील आधार नसलेल्या सदस्यांची नावे (>५ वर्षे वय)	१ २ ३
	५.बँक/पोस्ट ऑफिसमध्ये खाते उघडण्यासाठी पात्र असलेल्या (वय १८ वर्षांपेक्षा जास्त) कुटुंबातील सदस्यांची संख्या	
	६.बँक/पोस्ट ऑफिसमध्ये खाते असलेल्या पात्र कुटुंब सदस्यांची संख्या	
	७.कुटुंबातील बँक/पोस्ट ऑफिसमध्ये खाते नसलेल्या पात्र सदस्यांची संख्या	
	८.बँक/पोस्ट ऑफिसमध्ये खाते नसलेल्या पात्र कुटुंब सदस्यांची नावे.	१. २. ३.
	९.प्रधानमंत्री सुरक्षा विमा योजना/अन्य कोणत्याही योजनेअंतर्गत कुटुंबातील पात्र(वय १८-७० वर्षे) व्यक्तींची संख्या	
	१०.प्रधान मंत्री सुरक्षा विमा योजना/अन्य कोणत्याही योजने अंतर्गत समाविष्ट नसलेले पात्र कुटुंब सदस्य	
	११.प्रधानमंत्री सुरक्षा विमा / इतर कोणत्याही योजनेत समाविष्ट नसलेल्या पात्र सदस्य संख्या	१ २ ३
	१२.प्रधान मंत्री जीवन ज्योती विमा/ इतर कोणत्याही १३.योजनेअंतर्गत पात्र असलेल्या कुटुंबातील सदस्यांची(१८-५० वर्षे) संख्या	

	१४.प्रधानमंत्री जीवन ज्योती विमा / इतर कोणत्याही योजनेंतर्गत समाविष्ट नसलेल्या पात्र कुटुंब सदस्यांची संख्या	
	१५.लाभास पात्र परंतू कोणत्याही योजनेंतर्गत समाविष्ट नसलेल्या कुटुंब सदस्यांची नावे	१ २ ३
११	डिजिटल साक्षरता	
	१.प्रधान मंत्री ग्रामीण डिजिटल साक्षरता अभियान (PMGDISHA) / इतर कोणत्याही योजनेअंतर्गत प्रशिक्षण घेण्यासाठी पात्र असलेल्या कुटुंबातील सदस्यांची (१४-६० वर्षे)संख्या	
	२.डिजिटल साक्षर असलेल्या पात्र सदस्यांची संख्या	
	३.PMGDISHA/अन्य कोणत्याही योजनेअंतर्गत ज्यांना प्रशिक्षण दिले जाणार आहे अशा पात्र सदस्यांची संख्या	
	४.PMGDISHA/कोणत्याही योजनेअंतर्गत प्रशिक्षणास पात्र कुटुंब सदस्यांची नावे .	
१२	उपजीविका आणि कौशल्य विकास	
	१.कौशल्य विकास प्रशिक्षण घेण्यासाठी पात्र असलेल्या कुटुंबातील १८ ते ४५ वयोगटातील सदस्यांची संख्या	
	२.घरातील कौशल्य विकास प्रशिक्षण मिळालेल्या १८ ते ४५ वयोगटातील सदस्याची संख्या	
	३.कौशल्य विकास प्रशिक्षण दिल्या जाणा-या सदस्यांची संख्या	
	४.घरातील कौशल्य विकास प्रशिक्षण दिल्या जाणा-या १८ ते ४५ वयोगटातील सदस्यांची नावे	१. २. ३.

	५.बँक लिंकड कर्जाचा लाभ घेण्यासाठी पात्र असलेल्या कुटुंबातील सदस्यांची संख्या.	
	६.घरातील पात्र सदस्यांची संख्या ज्यांना बँक संलग्न कर्ज मिळू शकले आहे.	
	७.घरातील पात्र सदस्यांची संख्या ज्यांना बँक लिंकड कर्ज मिळू शकले नाही परंतु आता ते घेऊ इच्छित आहेत.	
	८.घरातील पात्र सदस्यांची नावे ज्यांना बँक लिंकड कर्ज मिळायचे आहे.	१. २. ३.
	९.घरातील कोणताही सदस्य कोणत्याही स्वयं-सहायता गटाचा (SHG) सदस्य आहे का?	
	१०.नसल्यास, बचत गटाचे सदस्य होण्यासाठी इच्छुक सदस्यांची संख्या.	
	११.अशा इच्छुक सदस्यांची नावे.	१ २ ३
१३	लाभासाठी आवश्यक कागदत्र उपलब्धता	
	१.जात प्रमाणपत्र	आहे/नाही
	२.शिधा पत्रिका	आहे/नाही
	३.मनरेगा जॉब कार्ड	आहे/नाही
	४.आयुष्मान भारत कार्ड	आहे/नाही
	५.मतदार कार्ड	आहे/नाही
	६.अधिवास व राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र	आहे/नाही
	७.वयाचा दाखला	आहे/नाही
	८.उत्पन्नाचा दाखला	आहे/नाही
	९.किसान सन्मान निधी	आहे/नाही
	१०.दिव्यांग प्रमाणपत्र	आहे/नाही
	११.वैयक्तीक वन हक्क प्रकरण प्रलंबित आहे काय	होय/नाही

	१२.सामुहीक वन हक्क प्रकरण प्रलंबित आहे काय	होय/नाही
	१३.अन्य प्रलंबित बाबींविषयक माहिती	
१४	स्थानिक रोजगार संधी	
	१. स्थानिक स्तरावर मजूरी मिळते काय?	होय/नाही
	२. असल्यास मजूरीचे क्षेत्र	
	३. मजुरांना स्थानिक स्तरावर मजूरी मिळण्यासाठी रोजगार हमी अंतर्गत कोणती कामे घेता येतील.	
१५	नियम अधिनियम बाबत जाणिव — जागृती बाबत	
	१. ग्राम पंचायत अधिनियम /पंचायत राज कार्यपद्धती	
	२. पेसा अधिनियम व नियम	
	३. वन हक्क अधिनियम व नियम	
	४. विविध मोहीम तत्वावरील उपक्रम	
	५. वरील नियमांबाबत आपणास माहिती आहे काय?	होय/नाही
	कुटूंब प्रमुखाची स्वाक्षरी :	
	माहिती घेणा-याचे नाव :	
	पदनाम :	
	स्वाक्षरी :	
	दिनांक :	

*****

परिशिष्ट- ५
आदिवासी आदर्श गाव निवड तालिका

अ.क्र.	एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	जिल्हा	तालुका	आदिवासी उपयोजना एकुण गाव (अधिसूचना सन १९८५)	प्रती तालुका १ ग्रामपंचायत
१	२	३	४	५	९
१	नाशिक	१.नाशिक	१.पेठ	१४५	१
			२.दिंडोरी	१०६	१
			३.ईगातपुरी	७३	१
			४.नाशिक	३२	१
			५.त्र्यंबकेश्वर	१०३	१
			एकुण	४५९	५
२	कळवण	नाशिक	६.कळवण	१५२	१
			७.सुरगाणा	१९१	१
			८.बागलाण	५७	१
			९.देवळा	२९	१
			एकुण	४२९	४
३	तळोदा	२.नंदुरबार	१०.तळोदा	९४	१
			११.अक्राण(धडगाव)	१६३	१
			१२.अक्कलकुवा	१९३	१
			१३.शहादा	१४०	१
			एकुण	५९०	४
४	नंदुरबार	नंदुरबार	१४.नवापूर	१६३	१
			१५.नंदुरबार	८३	१
			एकुण	२४६	२
५	धुळे	३.धुळे	१६.साक्री	८०	१
			१७.शिरपूर	६२	१
			एकुण	१४२	२
६	यावल	४.जळगाव	१८.चोपडा	२४	१
			१९.यावल	१३	१
			२०.रावेर	२१	१
			एकुण	५८	३
७	राजूर	५.अहिल्यानगर (अहमदनगर)	२१.अकोले	९४	१
			एकुण	९४	१
	अपर आयुक्त नाशिक		एकुण	२०१८	२१
८	डहाणू	६.पालघर	२२.डहाणू	१७५	१
			२३.तलासरी	४६	१
			२४.पालघर	१२८	१
			२५.वसई	२४	१
			एकुण	३७३	४
९	जव्हार	पालघर	२६.मोखाडा	५९	१
			२७.जव्हार	११०	१
			२८.वाडा	१७०	१
			२९.विक्रमगड	९४	१
			एकुण	४३३	४

अ.क्र.	एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	जिल्हा	तालुका	आदिवासी उपयोजना एकुण गाव (अधिसूचना सन १९८५)	प्रती तालुका १ ग्रामपंचायत
१०	शहापूर	७.ठाणे	३०.शहापूर	२३१	१
			३१.भिवंडी	७२	१
			३२.मुरबाड	७७	१
			एकुण	३८०	३
११	घोडेगाव	८.पुणे	३३.जुन्नर	६५	१
			३४.आंबेगाव	५६	१
			एकुण	१२१	२
	अपर आयुक्त ठाणे		एकुण	१३०७	१३
१२	किनवट	९.नांदेड	३५.किनवट	११५	१
			३६.माहुर	३७	१
			एकुण	१५२	२
१३	धारणी	१०.अमरावती	३७.धारणी	१५७	१
			३८.चिखलदरा	१९४	१
			एकुण	३५१	२
१४	पांढरकवडा	११.यवतमाळ	३९.मारेगाव	५६	१
			४०.राळेगाव	३७	१
			४१.केळापूर	१०९	१
			४२.घाटंजी	४३	१
			४३.झरी-जामणी	७४	१
			एकुण	३१९	५
१५	पुसद	यवतमाळ	४४.अर्णी	१०	१
			एकुण	१०	१
	अपर आयुक्त अमरावती		एकुण	८३२	१०
१६	अहेरी	१२.गडचिरोली	४५.सिरोंचा	१४८	१
			४६.अहेरी	१८४	१
			४७.मुलचेरा	३६	१
			एकुण	३६८	३
१७	भामरागड	गडचिरोली	४८.एटापल्ली	१९७	१
			४९.भामरागड	१२८	१
			एकुण	३२५	२
१८	गडचिरोली	गडचिरोली	५०.देसाईगंज वडसा	१३	१
			५१.धानोरा	२२८	१
			५२.कुरखेडा	१२८	१
			५३.गडचिरोली	६६	१
			५४.आरमोरी	५५	१
			५५.चामोशी	९१	१
			५६.कोरची	१३३	१
			एकुण	७१४	७
१९	चंद्रपूर	१३.चंद्रपूर	५७.राजूरा	५८	१
			५८.कोरपना	६४	१
			५९.जिवती	६०	१
			एकुण	१८२	३
	अपर आयुक्त नागपूर		एकुण	१५८९	१५
	महाराष्ट्र		एकुण	५७४६	५९

*****